

Bezpečnosť detských ihrísk po zrušení zákona č. 371/2019 Z. z.

Pri predkladaní návrhu zákona, ktorým sa zrušil zákon č. 371/2019 Z. z. o požiadavkách na bezpečnosť detského ihriska, Ministerstvo hospodárstva SR deklarovalo, že zrušením zákona č. 371/2019 Z. z. nedôjde k zbaveniu sa zodpovednosti výrobcov, dodávateľov a vlastníkov detských ihrísk za ich vyhovujúci stav v zmysle ostatných právnych predpisov, pričom sa odvoláva na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorá je transponovaná nariadením vlády Slovenskej republiky č. 404/2007 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Čo teda hovorí príslušné NV SR č. 404/2007 Z.z.

Nariadenie vlády upravuje povinnosti výrobcov, dovozcov, dodávateľov a predávajúcich v oblasti bezpečnosti výrobkov ako aj požiadavky na bezpečnosť výrobku.

Keďže po zrušení zákona 371/2019 Z.z. a po už predošlom zrušení NV SR č. 349/2010 Z.z. (2.4.2019), zariadenia detských ihrísk nie sú viac určeným výrobkom v zmysle zákona č. 56/2018 Z.z. a ani neexistuje vnútroštátny predpis na zaistenie bezpečnosti takýchto výrobkov, bezpečnosť výrobku sa posudzuje podľa NV SR č. 404/2007 Z.z a to konkrétne v zmysle § 3 ods. 4.

Čo to znamená pre výrobcov zariadení detských ihrísk na Slovensku?

Slovenskí výrobcovia zariadení detských ihrísk sú povinný dodať na trh len bezpečné výrobky čo vedú zabezpečiť dodržiavaním požiadaviek NV SR č. 404/2007 Z.z. a majú teda viacero možností ako preukázať bezpečnosť svojich výrobkov, avšak určite ten najjednoduchší je dodržaním slovenských technických noriem, v tomto prípade konkrétne technických noriem STN EN 1176.

Dodržanie technických noriem STN EN 1176 nemusí však výrobcu dokazovať nezávislým posúdením treťou stranou (napr. autorizovanou osobou alebo inšpekčným orgánom) ako v minulosti a ani vydaním vyhlásenia o zhode. Deklaruje to len v rámci sprievodnej dokumentácie k výrobkom a potvrdením, že výrobok je vyrobený v zhode s STN EN 1176.

Okrem uvedeného majú výrobcovia, dovozcovia a dodávatelia naplniť svoje povinnosti, ktoré im ustanovuje § 4 NV SR č. 404/2007 Z. z. o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Na výrobky, ktoré sa k nám dostávajú zo zahraničia z krajín EÚ sa pozeráme ako na bezpečné ak spĺňajú predpisy na zaistenie bezpečnosti výrobkov, ktoré sú platné v jednotlivých krajinách výrobcov. Najčastejšie dokladované certifikátom o zhode s EN 1176.

Čo to znamená pre vlastníkov a prevádzkovateľov detských ihrísk na Slovensku?

Taktiež prevádzkovatelia nie sú zbavení povinnosti udržiavať zariadenia v prevádzkyschopnom a bezpečnom stave. Tiež najjednoduchší spôsob ako naplňať tieto povinnosti je dodržiavaním slovenských technických noriem, nakoľko tieto neupravujú len konštrukčné riešenie zariadení ale aj ich prevádzkovanie. Prevádzku detských ihrísk rieši konkrétne technická norma STN EN 1176 – 7. Zariadenie a povrch detských ihrísk. Časť 7 : Návod na inštaláciu, kontrolu, prevádzku a údržbu.

Pri zabezpečení, že zariadenia budú v bezpečnom a prevádzkyschopnom stave je tiež dôležité dodržiavať pokyny na kontrolu a údržbu stanovené výrobcami zariadení.

STN EN 1176 – 7 okrem iného predpisuje 4 druhy kontrol, ktoré sa majú vykonávať na detských ihriskách:

- a) kontrola po ukončení montáže
- b) hlavná ročná kontrola
- c) prevádzková kontrola
- d) bežná vizuálna kontrola

Pri prvej kontrole je požiadavka aby tieto kontroly vykonávali nezávislé, oprávnené osoby, ktoré nijakým spôsobom nie sú účastné na návrhu, projektovaní, výrobe, inštalácii zariadení a povrchov detského ihriska.

Hlavnú ročnú kontrolu by mali vykonávať tiež oprávnené osoby avšak tu sa už musí prihliadať aj na pokyny výrobcov daného zariadenia alebo povrchu.

Prevádzkovú a bežnú vizuálnu kontrolu si môžu prevádzkovatelia/vlastníci vykonávať vo svojej réžii, svojimi zamestnancami, ktorí musia byť tiež oprávnení na túto činnosť.

Keďže sa tu vyskytuje pojem „oprávnená osoba“, je potrebné ho vysvetliť. V tomto prípade sa tento pojem nemyslí tak, že má ísť o osobu s osobitným oprávnením na činnosť ale je to preklad z anglického výrazu „competent person“ (všade sa competent person prekladá ako oprávnená osoba) a znamená „Osoba vhodne vyškolená, vedomosťami a praktickými skúsenosťami kvalifikovaná na vykonávanie požadovanej úlohy.“

Zaručuje sa tým, že požadované úlohy nevykonáva úplný laik v danej oblasti. Minimálna požiadavka je školenie a prax v danej oblasti.

Kompetencie osôb, požiadavky na ich vzdelanie, kvalifikačné predpoklady a skúsenosti pre jednotlivé druhy kontrol nie sú normou určené. Norma dáva možnosť aby vychádzali z národných predpisov alebo sa technická norma odvoláva na CEN/TR 17207:2018, ktorá na Slovensku vyšla ako TNI/CEN TR 17207 : 2019 Detské ihriská a rekreačné areály. Rozsah pre kompetentnosť inšpektorov ihrísk.